

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 01 522

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2018-04-26

Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019. Bilaga till Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ulrika Axelsson
avdelningschef

Sammanfattning

Handlingsplanen för arbetet med barnfamiljer som har osäkra boendeförhållanden har utarbetats utifrån att den gruppen ökar bland hemlösa personer. Syftet är att stärka socialtjänstens arbete med målgruppen, bland annat eftersom osäkra boendeförhållanden har negativa effekter för barns uppväxtvillkor.

Förvaltningen välkomnar att stadens program mot hemlöshet kompletteras med handlingsplanen för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Förvaltningen är positiv till att 100 försöks- och träningslägenheter årligen ska avsättas till genomgångsbostäder. Samtidigt finns det fortsatt behov av stora lägenheter för familjer med många barn ifrån Rinkeby-Kista. Kompensatoriska åtgärder för barn bör inarbetas i riktlinjerna för ekonomiskt bistånd. Arbetet med att förebygga och åtgärda barns osäkra boendeförhållanden i övrigt bör beskrivas i befintliga riktlinjer, oberoende av vilken verksamhet inom socialtjänsten det rör sig om. Förutsättningarna för enhetliga tolkningar, rättssäkra bedömningar och likställighet i handläggningen kan på så vis öka.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019 till samtliga stadsdelsnämnder, berörda facknämnder och bolag samt vissa myndigheter och organisationer för yttrande. Handlingsplanen är en bilaga till Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019. Svar på remissen ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 24 april 2018. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har fått förlängd remisstid till den 27 april. Handlingsplanen bifogas.

Ärendet

Barnfamiljer är en av målgrupperna i stadens program mot hemlöshet 2014-2019. Handlingsplanen för arbetet med barnfamiljer som har osäkra boendeförhållanden har utarbetats utifrån att den gruppen ökar bland hemlösa personer. En kartläggning från 2017 visade att 342 familjer med sammanlagt 718 barn levde under osäkra boendeförhållanden, vilket var en ökning med 41 familjer och 83 barn sedan den tidigare mätningen 2015.

Syftet med handlingsplanen är att stärka socialtjänstens arbete med målgruppen, bland annat eftersom osäkra boendeförhållanden har negativa effekter för barns uppväxtvillkor. Målen för arbetet är att antalet vårdnadshavare med barn som lever under osäkra boendeförhållanden ska minska, att antalet vårdnadshavare med barn som får ett permanent boende ska öka och att antalet vräkningar där barn är berörda ska minska.

Principer för arbetet är följande:

- barnrättsperspektivet och barnets perspektiv ska beaktas i alla ärenden där det finns barn som lever under osäkra boendeförhållanden
- långsiktiga boendelösningar ska alltid eftersträvas
- korta beslutstider ska så långt det är möjligt undvikas
- inga barnfamiljer ska vräkas utan att det finns ett alternativt boende
- barn ska inte behöva byta skola eller förskola vid flytt till ett tillfälligt boende.

I handlingsplanen beskrivs de boendelösningar som staden kan erbjuda i form av försöks- och träningslägenheter och genomgångsbostäder via Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS). För personer med starka medicinska eller sociala behov finns möjlighet att söka förtur hos Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

I avsnittet om arbetsrutiner och metoder inom socialtjänsten är vikten av att ha ett hem, särskilt för barn, utgångspunkt. Aspekter som behöver beaktas i arbetet är till exempel FN:s barnkonvention, att genomföra barnkonsekvensanalyser, att informera och återkoppla till barnet, att se möjligheten till kompensatoriska åtgärder för barnet, barnets rätt att gå kvar i sin skola, vikten av att barn med osäkra boendeförhållanden kan delta i förskola, att vårdnadshavare med barn får stöd, att möjligheten till andrahandskontrakt undersöks, att stödet till vårdnadshavare med upprepade hyresskulder ökar, att den interna samverkan fungerar och att genusperspektivet uppmärksammas.

En rad åtgärder som stadsdelsförvaltningarna behöver vidta beskrivs också. De handlar bland annat om att göra en barnkonsekvensanalys inför alla beslut som rör barn; att barnfamiljer endast i nödfall ska behöva bo på hotell eller vandrarhem och att miljön i så fall ska vara lämplig för läsläsning, lek, vila och skydd; att barnfamiljer får en stödfunktion som kan bistå familjen i olika sammanhang; att en plan för alternativt boende tas fram; att rutiner för lokal samverkan mellan socialtjänst och bostadsbolag utarbetas och att ingen vårdnadshavare med barn ska behöva vänta mer än en vecka på en tid hos budget- eller skuldrådgivare.

Ärendets beredning

Remissen har beretts i samarbete mellan administrativa avdelningen och avdelningen individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är angeläget att arbetet med barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden intensifieras. Därför välkomnar förvaltningen att stadens program mot hemlöshet kompletteras med handlingsplanen för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden.

Bristen på bostäder är fortfarande stor i Stockholm. Svårigheten att få en bostad ökar för personer som av olika skäl inte godkänns som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden eller där vårdnadshavarna har ett stödbehov. Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) är en viktig resurs i den fortsatta planeringen och utbyggnaden för målgruppen. Förvaltningen är positiv till att 100 av de 500 försöks- och träningslägenheter som staden årligen förmedlar från och med 2018 ska avsättas till genomgångsbostäder. Samtidigt vill förvaltningen betona att det finns fortsatt behov av stora lägenheter för de familjer med många barn som kommer ifrån Rinkeby-Kista stadsdelsområde.

Det är viktigt att säkerställa likställighet för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden i olika stadsdelar och mellan barn med skilda förutsättningar. Förvaltningen föreslår att staden centralt samordnar kompetensutveckling för socialsekreterare och biståndshandläggare inom socialtjänsten i samtalsmetodik för att prata med barn. Ytterligare kompetensutveckling och metodstöd i arbetet med barnkonsekvensanalyser, anpassat för stadens olika uppdrag och verksamhetsområden, bör också samordnas centralt för att säkra kvalitet och likvärdighet i förvaltningarnas arbete.

De kompensatoriska åtgärder för barn som beskrivs i handlingsplanen, t.ex. bidrag till fritidsaktiviteter eller SL-kort, bör enligt förvaltningens mening kunna inarbetas i riktlinjerna för ekonomiskt bistånd. Förvaltningen anser att arbetet med att förebygga och åtgärda barns osäkra boendeförhållanden i övrigt bör kunna beskrivas i befintliga riktlinjer, oberoende av vilken verksamhet inom socialtjänsten det rör sig om. Där skulle det bland annat kunna beskrivas hur samordning och uppföljning av arbetet ska gå till. Förutsättningarna för enhetliga tolkningar, rättssäkra bedömningar och likställighet i handläggningen, oavsett stadsdelsområde, kan på så vis öka. Riktlinjer för arbetet kan leda till att barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden får större möjlighet att ta del av de mål och principer som handlingsplanen innehåller.

Bilagor

1. Socialnämndens protokollsutdrag 2018-01-30 med socialförvaltningens tjänsteutlåtande 2017-11-21
2. Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019